

บทที่ 4

การบริหารเงินทุนของอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้า

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของธุรกิจนั้นนอกจากจะใช้อัตราส่วนต่าง ๆ แล้วยังใช้วิธีวิเคราะห์โครงสร้างของเงินทุน และดูการเปลี่ยนแปลงของงบดุลในงวดปัจจุบันกับงวดที่แล้วมาด้วย โดยการทำงานแสดงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน (Sources and Uses of Funds Statement) งบนี้จะแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ หนี้สินและทุน และจะแสดงให้เห็นว่า เงินทุนของธุรกิจได้มาและใช้ไปอย่างไร เหมาะสมหรือไม่

โครงสร้างของเงินทุน (Capital Structure)

โครงสร้างของเงินทุนของธุรกิจแต่ละชนิดมักแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ ความเหมาะสมในการใช้เงินทุนและความสามารถของธุรกิจเองด้วย แต่โดยทั่วไปแล้วโครงสร้างของเงินทุนจะประกอบด้วย

1. หนี้สิน (Debt)
 - ก. หนี้สินระยะสั้น
 - ข. หนี้สินระยะปานกลาง
 - ค. หนี้สินระยะยาว
2. ส่วนของเจ้าของ (Equity)
 - ก. ทุนบุริมสิทธิ์
 - ข. ทุนสามัญ
 - ค. ก้าวไรละส้ม

ผู้บริหารทางการเงินของธุรกิจมีหน้าที่จะต้องพิจารณาว่าธุรกิจควรจัดหาเงินทุนโดยวิธีใดจึงจะทำให้บรรลุถึงเป้าหมายทางการเงิน กล่าวคือ ให้เจ้าของมีความมั่งคั่งมากที่สุด (Maximization of owner's wealth) นั่นหมายความว่าธุรกิจจะต้องมีความคล่องตัว สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด และต้องมีความสามารถในการทำกำไรอีกด้วย สำหรับการตัดสินใจเลือกวิธีการจัดหาเงินทุนนั้น มีปัจจัยหลายอย่างที่ต้องนำมาพิจารณา เช่น ความเหมาะสมระหว่างประเภทของเงินทุนที่จัดหา มา กับลักษณะ

การใช้เงินทุนประเภทอื่น การเสี่ยงภัย สภาวะของการจัดหาเงินทุน รายจ่ายในการจัดหาทุน เป็นต้น

สำหรับอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า จะได้วิเคราะห์โครงสร้างของเงินทุนแยกออกเป็นแต่ละบริษัทและวิเคราะห์โครงสร้างของเงินทุนโดยเฉลี่ยแยกออกเป็นแต่ละประเภทของผลิตภัณฑ์ และของกิจการอุตสาหกรรมดังนี้

บริษัท ผลิตไฟฟ้าไทยจำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
หนี้สิน				
หนี้สินระยะสั้น	74.34	74.52	63.86	58.75
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-
เงินทุนเสี่ยงชีพ	3.65	2.14	2.67	3.20
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น	22.17	14.07	13.96	13.73
กำไรสะสม	(0.16)	9.27	19.51	24.32
	100	100	100	100

โครงสร้างเงินทุนของบริษัทผลิตไฟฟ้าไทย ส่วนใหญ่จะมาจากหนี้สินระยะสั้น รองลงมาได้แก่การออกหุ้นทุนจำกัดหน่วย; สำหรับช่วงปี 2519 - 2520 เท่านั้น เพราะในช่วงปี 2521 - 2522 กำไรสะสมมีอัตราที่สูงกว่าส่วนการหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะยาวไม่ปรากฏในช่วงปี 2519 - 2522 มีแต่เงินทุนเสี่ยงชีพเพียงจำนวนเล็กน้อย และจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี 2519 เป็นต้นมา พบว่าโครงสร้างของเงินทุนส่วนที่มาจากหนี้สินระยะสั้นเริ่มลดลง การออกจำกัดหน่วยหุ้นสามัญก็มิได้เพิ่มขึ้น ส่วนที่นำพาใช้เป็นเงินทุนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นคือกำไรที่สะสมไว้ในกิจการนั่นเอง

บริษัท บางกอกแลมป จำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
หนี้สิน				
หนี้สินระยะสั้น	24.24	32.34	37.50	36.85
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น	53.74	47.76	39.79	42.93
กำไรสะสม	22.02	19.90	22.71	20.22
	100	100	100	100

เงินทุนของบริษัทส่วนใหญ่มาจากการออกจำหน่ายหุ้นสามัญ รองลงมาได้แก่ หนี้สินระยะสั้น ส่วนการหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะยาวไม่ปรากฏในช่วงปี 2519 - 2522

บริษัท ไทย โตชิบาฟลูออเรส เซ็นท์ แลมป์ จำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
หนี้สิน				
หนี้สินระยะสั้น	16.63	19.52	26.86	38.67
หนี้สินระยะยาว	20.23	12.93	6.54	1.34
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น	47.39	42.41	35.75	22.07
กำไรสะสม	15.75	25.14	30.85	37.92
	100	100	100	100

โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ไทย โตชิบาฟลูออเรส เซ็นท์ แลมป์ ส่วนใหญ่จะมาจากการออกจำหน่ายหุ้นสามัญ รองลงมาได้แก่ กำไรสะสม และจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี 2519 เป็นต้นมา พบว่า

โครงสร้างของเงินทุนส่วนที่มาจากกำไรสะสมและหนี้สินระยะสั้น เริ่มเพิ่มสูงขึ้น ส่วนเงินทุนที่มาจากหนี้สินระยะยาวนั้นเริ่มลดลงและเหลือจำนวนเพียงเล็กน้อยในปี 2522 สำหรับการออกจำหน่ายหุ้นสามัญมิได้เพิ่มขึ้น

บริษัทไทยฟลูออเรสเซ็นท์แลมป์จำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
หนี้สิน				
หนี้สินระยะสั้น	36.44	60.26	63.09	68.62
หนี้สินระยะยาว	40.48	23.40	11.22	11.89
เงินทุนเลี้ยงชีพ	-	-	-	0.04
ส่วนของเจ้าของ				
ทุนเรือนหุ้น	36.11	25.08	31.81	49.54
กำไรสะสม	(13.03)	(8.74)	(6.12)	(30.09)
	100	100	100	100

บริษัทไทยฟลูออเรสเซ็นท์แลมป์ ส่วนใหญ่จัดหาเงินทุนจากหนี้สินระยะสั้นและมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ รองลงมาได้แก่ การนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายและมีการนำออกจำหน่ายเพิ่มขึ้นในปี 2521 ส่วนการหาเงินทุนจากหนี้สินระยะยาวนั้นเริ่มลดลง

บริษัทอิเล็กทรอนิกส์แลมป์แมนแฟคเจอร์สไทยแลนด์จำกัด

	2519	2520	2521	2522
<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>				
หนี้สิน				
หนี้สินระยะสั้น	94.01	73.94	79.56	91.39
หนี้สินระยะยาว	-	65.33	45.82	20.71
เงินทุนเลี้ยงชีพ	-	0.12	0.26	0.62

ส่วนของเจ้าของ

ทุนเรือนหุ้น

กำไรสะสม

2519	2520	2521	2522
13.42	13.67	13.28	14.43
(7.43)	(53.06)	(38.92)	(35.15)
100	100	100	100

บริษัทอีเล็คทริคัลแลมพ์แอมูแพคจเรอรัลไทยแลนด์ จำกัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะสั้นเป็นจำนวนมาก ประมาณร้อยละ 70-95 และจากการกู้ยืมระยะยาวประมาณร้อยละ 30-65 แต่ก็มีจำนวนลดลงเรื่อย ๆ ในขณะที่ใช้ทุนจากการออกจำหน่ายหุ้นสามัญเพียงประมาณร้อยละ 13-15 นับเป็นอัตราที่เสี่ยงมาก อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงแล้ว การกู้ยืมบางอย่างโดยสภาพเป็นการกู้ยืมระยะสั้นแต่สามารถต่ออายุไปได้เรื่อย ๆ เกินกว่า 1 ปี ก็มิเช่น การกู้เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร ซึ่งจะปรากฏเป็นหนี้สินระยะสั้นในงบดุล

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์

หนี้สิน :

หนี้สินระยะสั้น

หนี้สินระยะยาว

เงินทุนเลี้ยงชีพ

ส่วนของเจ้าของ :

ทุนเรือนหุ้น

กำไรสะสม

2519	2520	2521	2522	เฉลี่ย
54.41	61.01	54.38	51.34	55.29
-	-	-	-	-
2.20	1.46	1.71	2.11	1.87
34.73	24.86	23.24	23.61	26.61
8.66	12.67	20.67	22.94	16.23
100	100	100	100	100

พิจารณาจากงบดุลรวมของกิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์ ในช่วงปี 2519 - 2522

โครงสร้างเงินทุนของกิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์โดยเฉลี่ยประกอบด้วยทุนที่มาจากหุ้น

ประมาณร้อยละ 57 และมาจากส่วนของเจ้าของประมาณร้อยละ 43 ที่มาจากหนี้สินนั้นเกือบทั้งหมดมาจากหนี้สินระยะสั้นซึ่งได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย เป็นแหล่งสำคัญ ที่มาจากหนี้สินระยะยาวไม่ปรากฏในช่วงปี 2519 - 2522 ส่วนทุนที่มาจากส่วนของเจ้าของนั้น มาจากการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายประมาณร้อยละ 27 อีกร้อยละ 16 มาจากกำไรที่สะสมจากการดำเนินงานภายในของกิจการนั่นเอง

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์

	2519	2520	2521	2522	เฉลี่ย
หนี้สิน					
หนี้สินระยะสั้น	52.15	51.85	56.77	59.90	55.17
หนี้สินระยะยาว	18.23	33.81	18.98	10.96	20.50
เงินทุนเลี้ยงชีพ	0	0.04	0.07	0.16	0.07
ส่วนของเจ้าของ					
ทุนเรือนหุ้น	31.06	26.82	28.08	27.98	28.48
กำไรสะสม	(1.44)	(12.52)	(3.90)	1.00	(4.22)
	100	100	100	100	100

เมื่อพิจารณาจากงบดุลรวมของกิจการประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ ในช่วงปี 2519-2522 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างเงินทุนของกิจการประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์โดยเฉลี่ย ประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือประมาณร้อยละ 76 และมาจากส่วนของเจ้าของประมาณร้อยละ 24 สำหรับทุนที่มาจากหนี้สินนั้น ส่วนมากมาจากหนี้สินระยะสั้น ซึ่งได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม ส่วนทุนที่มาจากส่วนของเจ้าของนั้น มาจากการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายประมาณร้อยละ 28 และเกิดการขาดทุนสะสมจากการดำเนินงานภายในของกิจการเองอีกประมาณร้อยละ 4

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้า

	2519	2520	2521	2522	เฉลี่ย
หนี้สิน					
หนี้สินระยะสั้น	52.78	54.77	56.10	57.52	55.29
หนี้สินระยะยาว	13.14	23.03	13.63	7.91	14.43
เงินทุนเลี้ยงชีพ	0.62	0.49	0.53	0.71	0.59
ส่วนของเจ้าของ					
ทุนเรือนหุ้น	32.08	26.20	26.71	26.76	27.94
กำไรสะสม	1.38	(4.49)	3.03	7.10	1.75
	100	100	100	100	100

จากการพิจารณาางบดุลรวมของอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้า ในช่วงปี 2519 - 2522 พบว่า โครงสร้างเงินทุนของอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้าโดยเฉลี่ยประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินประมาณร้อยละ 70 และมาจากส่วนของเจ้าของประมาณร้อยละ 30 ทุนที่มาจากหนี้สินนั้น ส่วนใหญ่มาจากหนี้สินระยะสั้น ซึ่งได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เจ้าหน้าที่การค้าและตัวเงินจ่าย และเงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม เป็นแหล่งสำคัญ ส่วนทุนที่มาจากส่วนของเจ้าของนั้น มาจากการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายประมาณร้อยละ 28 อีก ร้อยละ 2 มาจากกำไรที่สะสมจากการดำเนินงานภายในของกิจการนั่นเอง

หลังจากที่ทราบโครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการประเภทหลอดอินแคนเดสเซนต์ กิจการประเภทหลอดฟลูออเรสเซนต์และของอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้าแล้ว จะได้พิจารณาถึงนโยบายการใช้เงินทุนของกิจการแต่ละประเภทดังกล่าวและของทั้งอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้าว่ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยพิจารณาจากงบแสดงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน

วิเคราะห์แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน (Sources and uses of funds)

การวิเคราะห์แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ถึงการหมุนเวียนของทุนในงวดใดงวดหนึ่งซึ่งช่วยให้ฝ่ายบริหารทราบว่า ควรจะใช้เงินทุนอย่างไรจึงจะดีหรือควรจะต้องหาทุนจากแหล่งใดจึงจะเหมาะสม

คำว่า "เงินทุน" (Funds) นี้มีความหมายแตกต่างกันไปแล้วแต่วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์
ความหมายที่ 1 คำว่า "เงินทุน" หมายความว่า เงินสดเท่านั้น ดังนั้นการศึกษาแหล่งที่มา
และใช้ไปของเงินทุนจึงเป็นการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงในบัญชีเงินสดนั่นเอง

ความหมายที่ 2 คำว่า "เงินทุน" หมายความว่า ทรัพยากรทางการเงินทั้งหมด (All
Financial Resources) ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่ใช่นเงินสด ตามความหมายนี้จึงถือว่า เงินสดเป็น
เพียงส่วนหนึ่งของเงินทุน ดังนั้นการศึกษาถึงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน จึงต้องศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงของรายการต่าง ๆ ทั้งหมดในงบดุล รายการทางด้านสินทรัพย์ของงบดุลจะแสดงถึงการใช้จ่ายเงินทุน ส่วนรายการทางด้านหนี้สินและทุน จะแสดงถึงแหล่งที่มาของเงินทุนของธุรกิจ เมื่อนำเอางบดุลของงวดนี้กับงวดที่แล้ว มาเปรียบเทียบกัน ยอดเปลี่ยนแปลงของแต่ละรายการจะแสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของเงินทุน

การทำงานแสดงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนจะต้องอาศัยข้อมูลดังต่อไปนี้ คือ

ก. งบกำไรขาดทุน เพื่อใช้ยอดกำไรหรือขาดทุนสุทธิของงวดนั้น ๆ และเพื่อนำเอารายการที่ไม่ใช่เงินสด (non-cash item) มาปรับปรุงกำไร ซึ่งได้แก่ ค่าเสื่อมราคา กำไรหรือขาดทุนจากการขายทรัพย์สินถาวรหรือหลักทรัพย์ เป็นต้น

ข. งบดุล ดูจากการเปลี่ยนแปลงของรายการต่าง ๆ ในงบดุล คือการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

หลักเกณฑ์การพิจารณาว่าอะไรเป็นแหล่งที่มาของเงินทุน (Sources of funds) และอะไรเป็นการใช้ไปของเงินทุน (Uses of funds) มีดังนี้

แหล่งที่มาของเงินทุน (Sources of funds)

1. **ทุนซึ่งได้จากการดำเนินงาน :**

กำไรสุทธิ

บวกค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่ายอื่น

2. การลดลงของสินทรัพย์ทุกชนิด เช่น ขายสินทรัพย์ถาวร ขายสิทธิทรัพย์สิน ลูกหนี้ลดลง
สินค้าคงเหลือ ลดลง

3. การเพิ่มขึ้นของหนี้สินทุกชนิด เช่น เจ้าหนี้ระยะยาวเพิ่มขึ้น เจ้าหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น

4. การออกหุ้นใหม่ของธุรกิจ

การใช้ไปของเงินทุน (Uses of funds)

1. การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ทุกชนิด เช่น ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ซื้อสิทธิทรัพย์สิน ลูกหนี้เพิ่มขึ้น
สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น

2. การลดลงของหนี้สินทุกชนิด เช่น เจ้าหนี้ระยะยาวลดลง เจ้าหนี้ระยะสั้นลดลง

3. การลดลงของทุนของเจ้าของ เช่น เจ้าของถอนทุนไปใช้ส่วนตัว การซื้อหุ้นคืน การลด
ทุน

4. การจ่ายเงินปันผล

การวิเคราะห์แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนของกิจการประเภทหลอดอินแคนเดสเซ็นต์
กิจการประเภทหลอดฟลูออเรสเซนต์และของอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้าจะได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ
กันระหว่างปี 2519 - 2520, 2520 - 2521 และ 2521 - 2522 โดยจะทำการวิเคราะห์จากงบ-
ดุลรวมของกิจการประเภทหลอดอินแคนเดสเซ็นต์ กิจการประเภทหลอดฟลูออเรสเซนต์และของทั้ง
อุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้า

กิจการประเภทโทรศัพท์อินแคนเตส เซมท์

งบดุลรวม (เปรียบเทียบระหว่างงวด)

รายการ	2519-2520	2520-2521	2521-2522
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	- 956,771	+ 134,966	+ 394,422
ลูกหนี้การค้า	+ 4,180,430	+ 5,207,297	- 11,044,311
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม	- 6,190,000	-	-
สินค้าคงเหลือ	+ 756,818	- 1,554,186	+ 8,807,604
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	+ 324,387	- 594,065	- 385,430
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	- 1,885,136	+ 3,194,012	- 2,227,715
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	- 35,652	+ 257,922	+ 41,382
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ	+ 5,000,000	-	-
สินทรัพย์ถาวร	+ 12,519,758	+ 1,036,808	+ 2,769,185
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	+ 887,690	+ 850,951	+ 1,452,829
สินทรัพย์อื่น	+ 148,870	- 2,840	- 5,000
รวมสินทรัพย์	+ 14,860,150	+ 3,634,951	- 874,977
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	+ 13,720,736	- 14,652,398	+ 6,854,960
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	+ 1,300,539	+ 5,649,999	- 1,610,703
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	- 2,952,207	+ 4,600,000	- 5,000,000
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	+ 1,096,681	+ 2,502,021	- 2,449,639
เจ้าหนี้อื่น	- 1,537,500	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	- 92,415	+ 410,470	+ 54,219
รวมหนี้สินหมุนเวียน	+ 11,535,834	- 1,489,908	- 2,151,163
เงินทุนเลี้ยงชีพ	- 62,285	+ 196,560	+ 206,700
รวมหนี้สิน	+ 11,473,549	- 1,293,348	- 1,944,463
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	-	-	-
กำไรสะสม	+ 3,386,601	+ 4,928,299	+ 1,069,486
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 3,386,601	+ 4,928,299	+ 1,069,486
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 14,860,150	+ 3,634,951	- 874,977

หมายเหตุ : 1. ในช่วง 4 ปี กิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์ที่กำกับไว้ดังนี้

ปี 2519 กำไร 446,644 บาท

ปี 2520 ขาดทุน 217,539 บาท

ปี 2521 กำไร 5,728,299 บาท

ปี 2522 กำไร 1,885,849 บาท

2. ในช่วง 4 ปี กิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์ที่จ่ายเงินปันผลดังนี้

ปี 2520 จ่ายเงินปันผล 800,000 บาท

ปี 2521 จ่ายเงินปันผล 800,000 บาท

ปี 2522 จ่ายเงินปันผล 800,000 บาท

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2520

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
จากการดำเนินงาน :			
ขาดทุนสุทธิ	(217,539)		
ค่าเสื่อมราคา	887,690	670,151	2.79
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	956,771		
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม	6,190,000		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	13,720,736		
เจ้าหน้าที่การค้าและตัวเงินจ่าย	1,300,539		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	1,096,681	23,264,727	97.06
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างลดลง		35,652	0.15
รวม		บาท 23,970,530	100
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
ลูกหนี้การค้า	4,180,430		
สินค้าคงเหลือ	756,818		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	324,387		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	2,952,207		
เจ้าหน้าที่อื่น	1,537,500		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	92,415	9,843,757	41.06
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือเพิ่มขึ้น		5,000,000	20.88
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		8,115,618	33.87
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		148,870	0.6
เงินทุนเลี้ยงชีพลดลง		62,285	0.2
จ่ายเงินปันผล		800,000	3.3
รวม		บาท 23,970,530	100

กิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2521

		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>			
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	5,728,299		
ค่าเสื่อมราคา	<u>850,951</u>	6,579,250	29.79
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
สินค้าคงเหลือ	1,554,186		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	594,065		
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	5,649,999		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	4,600,000		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,502,021		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>410,470</u>	15,310,741	69.31
สินทรัพย์อื่นลดลง		2,840	0.01
เงินทุนเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้น		<u>196,560</u>	<u>0.89</u>
รวม		บาท <u>22,089,391</u>	<u>100</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	134,966		
ลูกหนี้การค้า	5,207,297		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	<u>14,652,398</u>	19,994,661	90.52
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		257,922	1.17
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		1,036,808	4.69
จ่ายเงินปันผล		<u>800,000</u>	<u>3.62</u>
รวม		บาท <u>22,089,391</u>	<u>100</u>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2522

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>	<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
จากการดำเนินงาน :		
กำไรสุทธิ	1,885,849	
ค่าเสื่อมราคา	<u>1,452,829</u>	3,338,678 15.25
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :		
ลูกหนี้การค้า	11,044,311	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	385,430	
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	6,854,960	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>54,219</u>	18,339,920 83.78
สินทรัพย์อื่นลดลง		5,000 0.02
เงินทุนเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้น		<u>216,701</u> 0.95
รวม	บาท	<u>21,883,298</u> 100
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>		
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :		
เงินลดและเงินฝากธนาคาร	394,422	
สินค้าคงเหลือ	8,807,604	
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	1,610,703	
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทรวม	5,000,000	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>2,440,639</u>	18,262,368 83.43
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		41,342 0.19
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		2,769,195 12.65
จ่ายเงินปันผล		800,000 3.65
ดอกเบี้ยภาษีเงินได้นิติบุคคล (รายการปรับปรุง)		<u>16,363</u> 0.08
รวม	บาท	<u>21,883,298</u> 100

จากการพิจารณางบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการประเภทหลอดไฟอิน-แคนเดสเซ็นต์ ในช่วงปี 2519 - 2522 พบว่ากิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซ็นต์ มีการใช้เงินทุนที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของนโยบายการใช้เงินทุนที่ดี นโยบายการใช้เงินทุนที่ดีนั้น ธุรกิจจะต้องพยายามจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นและแหล่งระยะยาวให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์ กล่าวคือ จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน และจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว แต่จากการวิเคราะห์กิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซ็นต์ ปรากฏว่ามีการนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นไปใช้ในสินทรัพย์ระยะยาว หรือไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว และนำเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาใช้ในสินทรัพย์หมุนเวียนหรือมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น การวิเคราะห์งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของกิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซ็นต์ และการเสี่ยงภัยซึ่งเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินนั้น ๆ ซึ่งพอจะสรุปได้เป็น 2 ช่วง กล่าวคือ ช่วงหนึ่งในช่วงปี 2519 - 2520, 2521 - 2522 กิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซ็นต์มีนโยบายในการจัดหาเงินทุนโดยการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาใช้ลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว กล่าวคือ นำทุนหมุนเวียนที่มีอยู่ซึ่งเป็นเงินทุนระยะสั้นมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว และเงินทุนระยะสั้นนั้นก็ต้องรับชำระคืนในระยะเวลาอันสั้นด้วย ดังนั้นความเสี่ยงภัยที่เกิดจากการที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาย่อมมีมาก ถ้าดูจากงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2520 จะเห็นว่ากิจการประเภทนี้มีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นจำนวน 23,264,727 บาท และจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน 705,803 บาท แต่นำไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวเป็นจำนวนมากถึง 14,126,773 บาท และลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนเพียง 9,843,757 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีการนำแหล่งเงินทุนระยะสั้นไปใช้ในสินทรัพย์ระยะยาวซึ่งเป็นความต้องการใช้ระยะเวลานาน นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้แม้จะทำให้กิจการมีรายได้สูงขึ้นหรือมีความสามารถในการหากำไรสูงแต่ในขณะเดียวกันก็จะมีความเสี่ยงสูงขึ้นด้วย เพราะกิจการอาจถูกเร่งรัดการชำระหนี้โดยที่ยังไม่สามารถหมุนเวียนสินทรัพย์ระยะยาวให้เป็นเงินสดได้ทัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านสภาพคล่องอันจะเป็นอันตรายต่อกิจการ ดังนั้นถ้ากิจการยังคงใช้นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ต่อไป กิจการก็จะต้องเผชิญกับความเสี่ยงซึ่งอาจจะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของกิจการได้ในอนาคต อย่างไรก็ตามสำหรับช่วงปี 2521 - 2522 ก็มีการนำเงินทุนจาก

แหล่งระยะสั้นมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวเช่นกัน แต่มีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น กล่าวคือ มีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นเป็นจำนวน 18,338,920 บาท และจากแหล่งระยะยาวจำนวน 3,550,378 บาท และนำไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว 3,626,930 บาท ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน 18,262,368 บาท ส่วนอีกช่วงหนึ่งคือช่วงปี 2520 - 2521 นั้น กิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์ ได้จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน 6,778,650 บาท ซึ่งมาจากการดำเนินงาน 6,579,250 บาท จากสินทรัพย์อื่น 2,840 บาท และจากเงินทุนเสี่ยงชีพ 196,560 บาท และจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นจำนวน 15,310,741 บาท ส่วนการใช้ไปของเงินทุนกิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์ได้ใช้ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนถึง 19,994,661 บาท และลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวเพียง 2,094,730 บาท แสดงให้เห็นว่ากิจการนำเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาใช้ในสินทรัพย์หมุนเวียนด้วยนโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้มีความเสี่ยงน้อยเนื่องจากเงินทุนระยะยาวนั้นจะไม่ต้องรับชำระคืนในระยะเวลานั้น กิจการจึงมีเวลาที่จะสะสมเงินได้ยาวนานขึ้น ดังนั้น ความเสี่ยงที่จะเกิดจากการที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดย่อมมีน้อยลง อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะเสี่ยงน้อยแต่ก็ยังไม่สมควรเพราะเงินทุนจากแหล่งระยะยาวจะมีต้นทุนสูงกว่าเงินทุนจากแหล่งระยะสั้น เมื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งให้รายได้ไม่มากนัก จึงทำให้รายได้สุทธิของกิจการลดลง ดังนั้นเพื่อความสมดุลระหว่างกำไรกับความเสี่ยงกิจการควรจัดหาแหล่งเงินทุนให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่จะลงทุน

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนร้อยละของแหล่งที่มา และใช้ไปของเงินทุนของกิจการประเภทหลอดไฟอินแคนเดสเซนต์ ในช่วงปี 2519 - 2522 ปรากฏว่า ในปี 2520 นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากการดำเนินงาน 2.79% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 97.06% และจากการชำระหนี้ของลูกหนี้และกรรมการลูกจ้างอีก 0.15% ส่วนการใช้ไปของเงินทุนนั้นได้ใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 41.06% ให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ 20.86% ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น 33.86% เพิ่มสินทรัพย์อื่น 0.62% จ่ายเงินทุนเสี่ยงชีพ 0.26% และจ่ายเงินปันผล 3.34% ส่วนในปี 2521 นั้นจะเห็นว่าแหล่งที่มาของเงินทุนนั้นได้มาจากการดำเนินงาน 29.79% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 69.31% จากสินทรัพย์อื่น 0.01% และจากเงินทุนเสี่ยงชีพที่เพิ่มขึ้นอีก 0.89% การที่ใช้ไปของเงินทุนได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 90.52% ในการให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง

1.17% ซื้อสินทรัพย์ถาวร 4.69% และจ่ายเงินปันผล 3.62% ในปี 2522 พบว่าแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากการดำเนินงาน 15.25% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 83.78% สินทรัพย์อื่นลดลง 0.02% และจากเงินทุนเสี่ยงชีพ 0.95% การใช้จ่ายของเงินทุนได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 83.43% ในการให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง 0.19% ซื้อสินทรัพย์ถาวร 12.65% จ่ายเงินปันผล 3.65% และจ่ายค่าดอกเบี้ยภาษีเงินได้นิติบุคคล (รายการปรับปรุง) 0.08%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการประเภทผลตอบแทนต่อเรสเซ็นต์
 งบดุลรวม (เปรียบเทียบระหว่างงวด)

รายการ	2519-2520	2520-2521	2521-2522
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	- 721,815	+ 1,284,634	- 1,125,435
เงินลงทุนระยะสั้น	- 2,000,000	-	-
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	+ 6,792,972	+ 9,431,931	+ 4,686,535
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม	- 1,300,000	-	-
สินค้าคงเหลือ	+ 7,903,585	+ 2,296,352	+ 2,702,817
ลูกหนี้อื่น	- 209,225	+ 18,973,660	- 14,967,431
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	- 589,277	+ 99,602	- 352,361
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	+ 9,876,240	+ 32,086,179	- 9,055,875
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	+ 683,028	- 599,056	+ 121,938
สินทรัพย์ถาวร	+ 4,785,513	+ 4,982,211	+ 16,764,254
หักค่าเสื่อมราคาสะสม	+ 5,268,932	+ 5,660,932	+ 6,040,932
ค่าใช้จ่ายรอตัดจำหน่าย	+ 4,953,126	- 168,098	- 1,247,049
สินทรัพย์อื่น	+ 205,000	+ 100	- 32,000
รวมสินทรัพย์	+ 15,233,975	+ 30,640,404	+ 510,336
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	- 5,149,613	+ 4,090,410	+ 5,766,279
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	- 2,244,359	+ 12,630,031	+ 22,034,793
เงินปันผลค้างจ่าย	+ 1,500,000	- 1,500,000	+ 300,000
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	+ 7,950,000	+ 750,900	- 2,150,295
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	+ 4,531,629	- 6,106,684	- 12,248,908
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	+ 121,819	+ 179,540	+ 629,901
เจ้าหนี้อื่น	+ 223,265	+ 10,879,918	- 11,263,178
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	+ 674,072	+ 1,976,402	+ 1,697,448
รวมหนี้สินหมุนเวียน	+ 7,606,813	+ 22,900,517	+ 4,766,040
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ	+ 14,000,000	- 5,000,000	- 4,000,000
เงินกู้ยืมระยะยาว	+ 6,191,557	- 5,761,227	- 7,379,965
เงินทุนเสี่ยงยืม	+ 44,660	+ 51,960	+ 137,412
รวมหนี้สิน	+ 27,843,030	+ 12,191,250	- 6,476,513
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	-	+ 10,000,000	-
กำไรสะสม (ขาดทุนสะสม)	- 12,609,055	+ 8,449,154	+ 6,986,849
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	- 12,609,055	+ 18,449,154	+ 6,986,849
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+ 15,233,975	+ 30,640,404	+ 510,336

หมายเหตุ

1. ในผัง 4 ซี กิจกรรมประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ที่กำกับไว้ดังนี้

ซี 2519	ขาดทุน	1,857,949	บาท
ซี 2520	ขาดทุน	8,799,908	บาท
ซี 2521	กำไร	12,949,154	บาท
ซี 2522	กำไร	11,486,849	บาท

2. ในผัง 4 ซี กิจกรรมประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ที่มีค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่ายดังนี้

ซี 2519	มีค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	331,805	บาท
ซี 2520	มีค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	648,224	บาท
ซี 2521	มีค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	1,223,786	บาท
ซี 2522	มีค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	1,247,049	บาท

3. ในผัง 4 ซี กิจกรรมประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ที่จ่ายเงินปันผลดังนี้

ซี 2520	จ่ายเงินปันผล	3,000,000	บาท
ซี 2521	จ่ายเงินปันผล	4,500,000	บาท
ซี 2522	จ่ายเงินปันผล	4,500,000	บาท

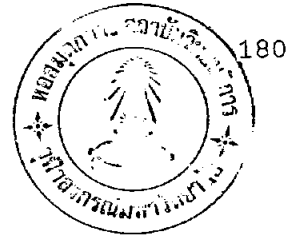
ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจการประเภทหอศุภโศภโศภโศภโศภโศภโศภ
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนปี 2520

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน	%
แหล่งที่มาของเงินทุน		
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	721,815	
เงินลงทุนระยะสั้น	2,000,000	
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม	1,300,000	
ลูกหนี้อื่น	209,225	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	589,277	
เงินปันผลค้างจ่าย	1,500,000	
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	7,950,000	
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	4,531,629	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	121,819	
เจ้าหนี้อื่น	223,265	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>674,072</u>	19,821,102 49.47
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือเพิ่มขึ้น		14,000,000 34.94
เงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น		6,191,557 15.46
เงินทุนเสียฮิปเพิ่มขึ้น		44,660 0.11
ค่าใช้จ่ายที่บันทึกสู่ไปในปี 2519 (รายการปรับปรุง)		<u>7,100 0.02</u>
	รวม	บาท 40,064,419 100
การใช้ไปของเงินทุน		
จากการดำเนินงาน :		
ขาดทุนสุทธิ	8,799,908	
ค่าเสื่อมราคา	(4,452,685)	
ค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	<u>(648,224)</u>	3,698,999 9.23
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน		
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	6,792,972	
สินค้าคงเหลือ	7,903,585	
เงินเอกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	5,149,613	
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	<u>2,244,359</u>	22,090,529 55.14
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		683,028 1.71
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		4,785,513 11.94
ค่าใช้จ่ายรอการตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น		5,601,350 13.98
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		205,000 0.51
จ่ายเงินปันผล		<u>3,000,000 7.49</u>
	รวม	บาท 40,064,419 100

ผลการประเภทผลตอบแทนต่อไฟฟ้และเรลเซ็นต์
งบแสดงงผล่งที่มและใช้ไปของเงินทูนในช 2521

		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทูน</u>			
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	12,949,154		
ค่าเสื่อมราคา	5,660,932		
ค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	1,223,786		
กำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร	<u>(5,068,192)</u>	14,765,680	20.80
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากราชการ	4,090,410		
เจ้าหน้าที่การค้าและตัวเงินจ่าย	12,630,031		
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งช	750,900		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	179,540		
เจ้าหน้าที่อื่น	10,879,918		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>1,976,402</u>	30,507,201	42.97
ออกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างลดลง		599,056	0.84
จากการขายสินทรัพย์ถาวร		15,068,192	21.23
เงินทูนเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้น		51,960	0.07
จากการถือหุ้น-หุ้นสามัญ		<u>10,000,000</u>	<u>14.09</u>
	รวม	บาท 70,992,089	100
<u>การใช้ไปของเงินทูน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,284,634		
ออกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	9,431,931		
สินค้าคงเหลือ	2,296,352		
ลูกหนี้อื่น	18,973,660		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	99,602		
เงินปันผลค้างจ่าย	1,500,000		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	<u>6,106,684</u>	39,692,863	55.91
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		14,982,211	21.10
ค่าใช้จ่ายรอตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น		1,055,688	1.49
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		100	0
ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ		5,000,000	7.04
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		5,761,227	8.12
จ่ายเงินปันผล		<u>4,500,000</u>	<u>6.34</u>
	รวม	บาท 70,992,089	100

กิจการประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2522

แหล่งที่มาของเงินทุน		จำนวนเงิน	%
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	11,486,849		
ค่าเสื่อมราคา	6,040,932		
ค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	<u>1,247,049</u>	18,774,830	28.52
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,125,435		
ลูกหนี้อื่น	14,967,431		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	352,361		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	5,766,279		
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	22,034,793		
เงินปันผลค้างจ่าย	300,000		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	629,901		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>1,697,448</u>	46,873,648	71.22
สินทรัพย์อื่นลดลง		32,000	0.05
เงินทุนเสี่ยงอัพเพิ่มขึ้น		<u>137,412</u>	<u>0.21</u>
รวม		บาท 65,817,890	100
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	4,686,535		
สินค้าคงเหลือ	2,702,817		
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,150,295		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	12,248,908		
เจ้าหนี้อื่น	<u>11,263,178</u>	33,051,733	50.22
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		121,936	0.18
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		16,764,254	25.47
ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ		4,000,000	6.08
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		7,379,965	11.21
จ่ายเงินปันผล		<u>4,500,000</u>	<u>6.84</u>
รวม		บาท 65,817,890	100

เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ในช่วงปี 2519-2522 จะเห็นได้ว่า กิจการประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ที่มีการใช้เงินที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของนโยบายการใช้เงินทุนที่ดีเช่นกัน ซึ่งพอจะสรุปได้เป็น 2 ช่วง กล่าวคือ ในช่วงปี 2519-2521 กิจการประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์มีนโยบายในการจัดหาเงินทุนที่เสี่ยงน้อย เนื่องจากการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาใช้ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนนั้น ทำให้กิจการมีเวลาที่สะสมเงินได้ยาวนาน ดังนั้นโอกาสที่กิจการจะสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาย่อมมีมาก ถ้าดูจากงบที่มาและใช้ไปในปี 2521 จะเห็นว่ากิจการมีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน 40,484,888 บาท ซึ่งมาจากการดำเนินงาน 14,765,680 บาท จากการชำระคืนของลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง 599,056 บาท จากการขายสินทรัพย์ถาวร 15,068,192 บาท จากเงินทุนเสี่ยงชีพ 51,960 บาท และจากการเพิ่มทุน 10,000,000 บาท และจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นจำนวน 30,507,201 บาท ส่วนการใช้ไปของเงินทุน กิจการประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ได้ใช้ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนถึง 39,692,863 บาท และลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวเพียง 31,299,226 บาท สิ่งแสดงให้เห็นว่ามีการนำเงินทุนจากแหล่งเงินทุนระยะยาวไปใช้ในสินทรัพย์หมุนเวียน นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะทำให้กิจการมีความเสี่ยงน้อย แต่ในขณะเดียวกันก็จะมีรายได้สูญหรือน้อยลงด้วย เพราะต้นทุนของเงินทุนจากแหล่งระยะยาวจะสูงกว่าเงินทุนจากแหล่งระยะสั้น เมื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งให้รายได้ไม่มากนัก จึงทำให้รายได้สุทธิของกิจการลดลง จากผลดังกล่าวทำให้กิจการประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ปรับปรุงนโยบายการใช้เงินทุนใหม่ แต่ก็ยังไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ดี กล่าวคือ ในช่วงปี 2521 - 2522 กิจการประเภทหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ได้จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน 18,944,242 บาท แต่ได้นำไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวเป็นจำนวนมากถึง 32,766,157 แสดงให้เห็นว่ากิจการนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาใช้ในสินทรัพย์ระยะยาวด้วย นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะทำให้กิจการมีรายได้สูงขึ้น แต่ก็มีความเสี่ยงสูงด้วย เพราะกิจการอาจไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์ระยะยาวให้เป็นเงินสดได้ทันตามกำหนดเวลาชำระหนี้ ก่อให้เกิดปัญหาสภาพคล่อง ซึ่งจะเป็นอันตราย และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของกิจการได้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างกำไรกับความเสี่ยง ในการจัดหาแหล่งเงินทุน กิจการควรพิจารณาด้วยว่าความต้องการเงินทุนนั้น ต้องการเป็นระยะเวลานานเท่าใด แล้วกิจการจึงจัดหาแหล่งเงินทุนให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่ต้องการนั้น

จากการพิจารณาอัตราส่วนร้อยละของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการประเภทหลอดฟลูออเรสเซนต์ ในช่วงปี 2519 - 2522 พบว่า ในปี 2520 นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 49.47% จากการกู้ยืมบริษัทในเครือ 34.94% จากการกู้ยืมระยะยาว 15.46% เงินทุนเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้น 0.11% และจากค่าใช้จ่ายที่บันทึกส่งไปในปี 2519 (รายการปรับปรุง) 0.02% ส่วนการใช้ไปของเงินทุนนั้น ได้ใช้ไปในการดำเนินงาน 9.23% สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 55.14% ในการให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง 1.71% ซื้อสินทรัพย์ถาวร 11.94% ค่าใช้จ่ายรอตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น 13.98% สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น 0.51% และจ่ายเงินปันผล 7.49% ส่วนในปี 2521 จะเห็นได้ว่า แหล่งที่มาของเงินทุนมาจากการดำเนินงาน 20.80% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 42.97% จากการชำระหนี้ของลูกหนี้ กรรมการและลูกจ้าง 0.84% จากการขายสินทรัพย์ถาวร 21.23% เงินทุนเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้น 0.07% และจากการออกจำหน่ายหุ้นสามัญ 14.09% การใช้ไปของเงินทุน ได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 55.91% ในการซื้อสินทรัพย์ถาวร 21.10% ค่าใช้จ่ายรอตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น 1.49% ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ 7.04% ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว 8.12% และจ่ายเงินปันผล 6.34% ในปี 2522 ปรากฏว่าแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากการดำเนินงาน 28.52% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 71.22% จากสินทรัพย์อื่น 0.05% และจากเงินทุนเลี้ยงชีพ 0.21% ส่วนการใช้ไปของเงินทุนนั้นได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 50.22% ให้ลูกหนี้ กรรมการและลูกจ้างกู้ยืม 0.18% ซื้อสินทรัพย์ถาวร 25.47% ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ 6.08% ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว 11.21% และจ่ายเงินปันผล 6.84%

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า
 งบดุลรวม (เปรียบเทียบระหว่างงวด)

รายการ	2519-2520	2520-2521	2521-2522
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	- 1,678,586	+ 1,419,600	- 731,013
เงินลงทุนระยะสั้น	- 2,000,000	-	-
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	+10,973,402	+14,639,228	- 6,357,776
เงินกู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม	- 7,490,000	-	-
สินค้าคงเหลือ	+ 8,660,403	+ 742,166	+11,510,421
ลูกหนี้อื่น	- 209,225	+18,973,660	-14,967,431
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	- 264,890	- 494,463	- 737,791
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	+ 7,991,104	+35,280,191	-11,283,590
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	+ 647,376	- 341,134	+ 163,320
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ	+ 5,000,000	-	-
สินทรัพย์ถาวร	+17,305,271	+ 6,019,019	+19,533,439
หักค่าเสื่อมราคา	+ 6,156,622	+ 6,511,883	+ 7,493,761
ค่าใช้จ่ายรอการตัดจำหน่าย	+ 4,953,126	- 168,098	- 1,247,049
สินทรัพย์อื่น	+ 353,870	- 2,740	- 37,000
รวมสินทรัพย์	+30,094,125	+34,275,355	- 364,641
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	+ 8,571,123	-10,561,988	+12,621,239
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	- 943,820	+18,280,030	+20,424,090
เงินปันผลค้างจ่าย	+ 1,500,000	- 1,500,000	+ 300,000
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	+ 7,950,000	+ 750,900	- 2,150,295
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	+ 1,579,422	- 1,506,684	-17,248,908
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	+ 1,218,500	+ 2,681,561	- 1,819,738
เจ้าหนี้อื่น	- 1,314,235	+10,879,918	-11,263,178
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	+ 581,657	+ 2,386,872	+ 1,751,667
รวมหนี้สินหมุนเวียน	+19,142,647	+21,410,609	+ 2,614,877
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ	+14,000,000	- 5,000,000	- 4,000,000
เงินกู้ยืมระยะยาว	+ 6,191,557	- 5,761,227	- 7,379,965
เงินทุนเดี่ยวยืม	- 17,625	+ 248,520	+ 344,112
รวมหนี้สิน	+39,316,579	+10,897,902	- 8,420,976
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	-	+10,000,000	-
กำไรสะสม	- 9,222,454	+13,377,453	+ 8,056,335
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	- 9,222,454	+23,377,453	+ 8,056,335
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+30,094,125	+34,275,355	- 364,641

- หมายเหตุ
1. ในช่อง 4 ปี อุดล่าหกรรมหลอดไฟฟ้าทำกำไรได้ดังนี้

ปี 2519	ขาดทุน	1,411,305	บาท
ปี 2520	ขาดทุน	9,017,447	บาท
ปี 2521	กำไร	18,677,453	บาท
ปี 2522	กำไร	13,372,698	บาท

 2. ในช่อง 4 ปี อุดล่าหกรรมหลอดไฟฟ้าจ่ายเงินปันผลดังนี้

ปี 2520	จ่ายเงินปันผล	3,800,000	บาท
ปี 2521	จ่ายเงินปันผล	5,300,000	บาท
ปี 2522	จ่ายเงินปันผล	5,300,000	-บาท

 3. ในช่อง 4 ปี อุดล่าหกรรมหลอดไฟฟ้ามีค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่ายดังนี้

ปี 2519	มีค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	331,805	บาท
ปี 2520	มีค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	648,224	บาท
ปี 2521	มีค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	1,223,786	บาท
ปี 2522	มีค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	1,247,049	บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้า

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2520

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน	%
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,678,586	
เงินลงทุนระยะสั้น	2,000,000	
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือและบริษัทร่วม	7,490,000	
ลูกหนี้อื่น	209,225	
สินทรัพย์หมุนเวียน	264,890	
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	8,571,123	
เงินปันผลค้างจ่าย	1,500,000	
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	7,950,000	
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	1,579,422	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	1,218,500	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	581,657	33,043,403 62.06
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือเพิ่มขึ้น		14,000,000 26.30
เงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น		6,191,557 11.65
ค่าใช้จ่ายที่บันทึกอยู่ในปี 2519 (รายการปรับปรุง)		7,100 0.01
รวม	บาท	<u>53,242,060 100</u>
การใช้ไปของเงินทุน		
จากการดำเนินงาน :		
ขาดทุนสุทธิ	9,017,447	
ค่าเสื่อมราคา	(5,340,375)	
ค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	(648,224)	3,028,848 5.69
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :		
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	10,973,402	
สินค้าคงเหลือ	8,660,403	
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	943,820	
เจ้าหนี้อื่น	1,314,235	21,891,860 41.12
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		647,376 1.22
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือเพิ่มขึ้น		5,000,000 9.39
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		12,901,131 24.23
ค่าใช้จ่ายรอการตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น		5,601,350 10.52
สินทรัพย์อื่น ๆ เพิ่มขึ้น		353,870 0.66
เงินทุนเสี่ยงพิลลดลง		17,625 0.03
จ่ายเงินปันผล		3,800,000 7.14
รวม	บาท	<u>53,242,060 100</u>

จุดจำหน่ายผลผลิตไฟฟ้า
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2521

		จำนวนเงิน	%
<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>			
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	18,677,453		
ค่าเสื่อมราคา	6,511,883		
ค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	1,223,786		
กำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร	(5,068,192)	21,344,930	25.88
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	494,463		
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	18,280,030		
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	750,900		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,681,561		
เจ้าหนี้อื่น	10,879,918		
หนีสินหมุนเวียนอื่น	<u>2,386,872</u>	35,473,744	43.01
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างลดลง		341,134	0.41
จากการขายสินทรัพย์ถาวร		15,068,192	18.27
จากสินทรัพย์อื่น		2,740	0
เงินทุนที่ยังชีพเพิ่มขึ้น		248,520	0.30
จากการใช้ทุน-หุ้นสามัญ		<u>10,000,000</u>	<u>12.13</u>
	รวม	บาท <u>82,479,260</u>	<u>100</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินลดและเงินฝากธนาคาร	1,419,600		
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	14,639,228		
สินค้าคงเหลือ	742,166		
ลูกหนี้อื่น	18,973,660		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	10,561,988		
เงินปันผลค้างจ่าย	1,500,000		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	<u>1,506,684</u>	49,343,326	59.83
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		16,019,019	19.42
ค่าใช้จ่ายรอการตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น		1,055,688	1.28
ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ		5,000,000	6.06
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		5,761,227	6.99
จ่ายเงินปันผล		<u>5,300,000</u>	<u>6.42</u>
	รวม	บาท <u>82,479,260</u>	<u>100</u>

อุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้า

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี 2522

		<u>จำนวนเงิน</u>	<u>%</u>
<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>			
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	13,372,698		
ค่าเสื่อมราคา	7,493,761		
ค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่าย	<u>1,247,049</u>	22,113,508	27.51
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	731,013		
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	6,357,776		
ลูกหนี้อื่น	14,967,431		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	737,791		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	12,621,239		
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	20,424,090		
เงินปันผลค้างจ่าย	300,000		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>1,751,667</u>	57,891,007	72.02
จากสินทรัพย์อื่น		37,000	0.04
เงินทุนเสี่ยงชีพเพิ่มขึ้น		<u>344,112</u>	0.43
รวม		บาท 80,385,627	100
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
สินค้าคงเหลือ	11,510,421		
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,150,295		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือและบริษัทร่วม	17,248,908		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	1,819,738		
เจ้าหนี้อื่น	<u>11,263,178</u>	43,992,540	54.73
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		163,320	0.20
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		19,533,439	24.30
ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ		4,000,000	4.98
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		7,379,965	9.18
จ่ายเงินปันผล		5,300,000	6.59
ดอกเบี้ยภาษีเงินได้นิติบุคคล (รายการปรับปรุง)		<u>16,363</u>	0.02
รวม		บาท 80,385,627	100

จากการพิจารณาข้างแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้า ในช่วงปี 2519 - 2522 นั้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของอุตสาหกรรมและการเลี้ยง- ภัย ซึ่งเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินนั้น ๆ ซึ่งพอจะสรุปได้เป็น 2 ช่วง คือ ช่วงหนึ่งเป็น ช่วงปี 2519-2520, 2521-2522 โดยดูจากงบที่มาและใช้ไปในปี 2522 จะพบว่าอุตสาหกรรมหลอด ไฟฟ้าได้จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นเป็นจำนวน 57,891,007 บาท และจากแหล่งระยะยาว จำนวน 22,494,620 บาท แต่ได้นำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวเป็นจำนวนมากถึง 36,393,087 บาท และนำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้นเพียง 43,992,540 บาท แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้จะทำให้อุตสาหกรรมมีรายได้สูงขึ้น เพราะเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ว่าการใช้ทุนระยะสั้นนั้นมีต้นทุนที่มองเห็น (Explicit costs) ต่ำกว่าทุนระยะยาว เมื่อนำมาลง ทุนในสินทรัพย์ระยะยาวซึ่งให้รายได้ค่อนข้างสูง จึงทำให้รายได้สุทธิของอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น เมื่อเป็น เช่นนี้ถ้าอุตสาหกรรมยิ่งใช้ทุนระยะสั้นมากเท่าใด ก่าไรที่จะได้รับยอมมากขึ้นเท่านั้น อย่างไรก็ตามการ ที่ธุรกิจจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้น และนำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวยิ่งมากเท่าใด ก็จะมีผลทำให้สภาพคล่องของอุตสาหกรรมต่ำหรือก่อให้เกิดความเสี่ยงภัยในทางการเงินมากขึ้นเท่านั้น ด้วย กล่าวคือ ถ้าความต้องการเงินทุนของอุตสาหกรรมเป็นความต้องการระยะยาว แต่การจัดหาทุน กลับจัดหาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ดังนั้นเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ย่อมไม่อาจชำระหนี้คืนได้ ส่วนอีกช่วงหนึ่งนั้น คือช่วงปี 2520-2521 อุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้ามีนโยบายการจัดหาเงินทุนที่เลี้ยง- ภัย กล่าวคือ มีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาใช้ สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น อุตสาหกรรมย่อมมีเวลาที่จะสะสมเงินได้ยาวนานขึ้น ดังนั้น โอกาสที่จะชำระหนี้ได้ตามกำหนด เวลานั้นย่อมมีมาก เมื่อพิจารณาจากงบที่มาและใช้ไปในปี 2521 จะเห็นว่า อุตสาหกรรมมีการจัดหา เงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน 47,005,516 บาท และจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นจำนวน 35,473,744 บาท ส่วนการใช้ไปของเงินทุนอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้าได้ใช้เงินทุนสำหรับความต้องการ เงินทุนระยะสั้นถึง 49,343,326 บาท และใช้เงินทุนสำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวเพียง 33,135,934 บาทเท่านั้น แสดงว่ามีการนำแหล่งเงินทุนระยะยาวไปใช้สำหรับความต้องการ เงินทุน ระยะสั้น นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะมีความเสี่ยงภัยน้อย แต่ในขณะเดียวกันก็จะทำให้

อุตสาหกรรมมีรายได้ลดลงด้วย เพราะเงินทุนจากแหล่งระยะยาวซึ่งมีต้นทุนสูง เมื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งให้รายได้ไม่มากนัก ก็ย่อมทำให้รายได้สุทธิของอุตสาหกรรมลดลง นอกจากนี้ยังทำให้อุตสาหกรรมมีสภาพคล่องสูงเกินความจำเป็นในบางขณะอีกด้วย ดังนั้นเพื่อจะให้การใช้เงินทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยให้ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ความเสี่ยงภัยในผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับนั้นและสภาพคล่องของอุตสาหกรรมเป็นไปด้วยความเหมาะสมแล้ว ในการตัดสินใจจัดหาแหล่งเงินทุน ควรจะพิจารณาดังนี้คือ ถ้าความต้องการใช้เงินทุนเป็นความต้องการในลักษณะถาวรหรือเป็นความต้องการในระยะยาว อุตสาหกรรมควรจะจัดหาทุนจากแหล่งเงินทุนระยะยาว แต่ถ้าความต้องการใช้เงินทุนเป็นความต้องการในลักษณะชั่วคราวหรือเป็นความต้องการเพียงระยะสั้นแล้ว อุตสาหกรรมก็ควรจะจัดหาทุนจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นเช่นกัน

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนร้อยละของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของอุตสาหกรรมหลอดไฟฟ้า ในช่วงปี 2519 - 2522 จะเห็นได้ว่า ในปี 2520 นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนมาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 62.06% จากการกู้ยืมบริษัทในเครือ 26.30% จากการกู้ยืมระยะยาว 11.63% และจากค่าใช้จ่ายที่บันทึกสูงไปในปี 2519 (รายการปรับปรุง) 0.01% การใช้ไปของเงินทุน ได้ใช้ไปในการดำเนินงาน 5.69% สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 41.12% ให้ลูกหนี้ กรรมการและลูกจ้างกู้ยืม 1.22% ในการให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ 9.39% ซื้อสินทรัพย์ถาวร 24.23% ค่าใช้จ่ายรอการตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น 10.52% สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น 0.66% เงินทุนเลี้ยงชีพลดลง 0.03% และจ่ายเงินปันผล 7.14% ส่วนในปี 2521 ปรากฏว่าแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากการดำเนินงาน 25.88% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 43.01% จากการชำระหนี้ของลูกหนี้ กรรมการและลูกจ้าง 0.41% จากการขายสินทรัพย์ถาวร 18.27% เงินทุนเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้น 0.30% และจากการออกจำหน่ายหุ้นสามัญ 12.13% การใช้ไปของเงินทุนสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 59.83% ซื้อสินทรัพย์ถาวร 19.42% ค่าใช้จ่ายรอการตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น 1.28% ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ 6.06% ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว 6.99% และจ่ายเงินปันผล 6.42% ในปี 2522 พบว่าแหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากการดำเนินงาน 27.51% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น 72.02% จากสินทรัพย์อื่น 0.04% และจากเงินทุนเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้น 0.43% ส่วนการใช้ไปของเงินทุนนั้นได้ใช้ไป สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น 54.73% ให้กู้ยืม

แก่กรรมการและลูกจ้าง 0.20% ซื้อสินทรัพย์ถาวร 24.30% ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ 4.98% ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว 9.18% ค่าใช้จ่ายปันผล 6.59% และจ่ายค่าดอกเบี้ยภาษีเงิน-
ได้นิติบุคคล (รายการปรับปรุง) 0.02%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย